

Kernvisie **Zwaagdijk-Oost**

Inhoud

Inleiding	3
Aanleiding	4
Wonen en woningbouw	5
Onderwijs	6
Accommodaties en voorzieningen	7
Openbare ruimte/recreatie	10
Kerkgebouwen	11
Verenigingen	12
Verkeer en openbaar vervoer	12
Energietransitie	14
Sociaal domein - kansrijk opgroeien	15
Sociaal domein - mentale gezondheid	15
Sociaal domein - vitaal oud	16
Middenstand	17
Conclusie	17

Inleiding

Zwaagdijk-Oost is een lintdorp van plm. 5,5 km lang, gelegen in het hart van Westfriesland-Oost. De plaatsnaam Zwaagdijk komt van oorsprong mogelijk van de dijk boven Zwaag. De benaming komt voor het eerst voor in 1466 als Zwaechdijck, later nog als Swaech Dyck en Swaegh Dyck.

Op een bepaald moment ontstond er de banne (het rechtsgebied) Hoog- en Laag-Zwaagdijk. Dat viel tot 1795 onder de stad Medemblik. Vanaf dat jaar was het dorp zelfstandig. Tot 1812: toen werd het onder de gemeente Zwaag geplaatst. Op aandringen van de bewoners werd het dorp in 1844 min of meer zelfstandig.

Formeel bleef de gemeente Zwaag verantwoordelijk. Nadat in 1867 Hoog- en Laag-Zwaagdijk onder de gemeente Wervershoof vielen, verdwenen deze benamingen langzaam. Zwaagdijk is tegenwoordig opgedeeld in twee dorpskernen: Zwaagdijk-Oost en Zwaagdijk-West.

In Zwaagdijk-Oost staat de Rooms Katholieke St. Jozefkerk. Daarin bevindt zich sinds 1954 een door Adema gebouwd orgel uit 1901. De multifunctionele accommodatie Over de Leek herbergt een basisschool, sportzaal, dorpshuis, kinderopvang en peuterspeelzaal.

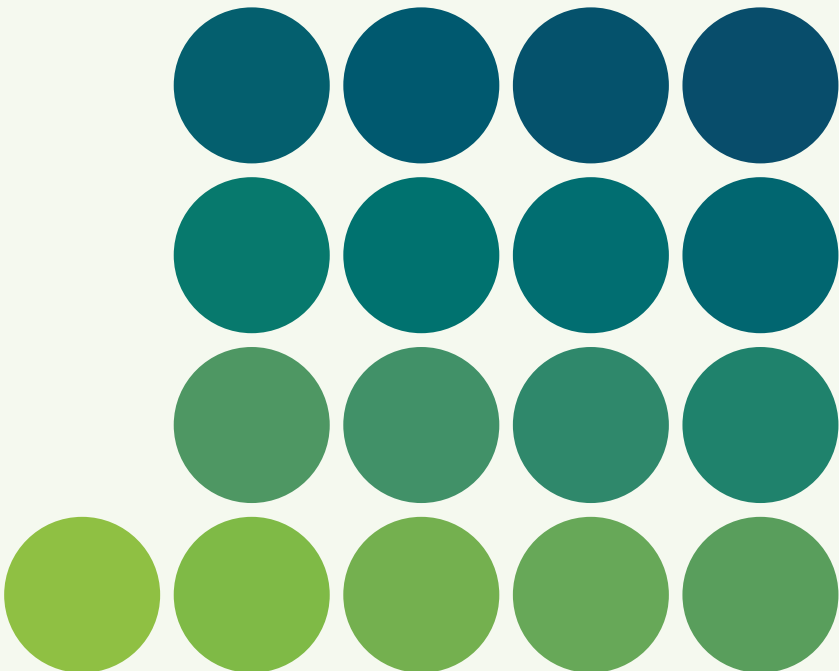
In de polder van Zwaagdijk-Oost ligt het bedrijvenpark WFO (Westfriesland-Oost), naast de voormalige groente- en fruitveiling van The Greenery (voorheen Veiling WFO).

In het dorp bevindt zich een uitgebreid winkelcentrum met een grote verscheidenheid aan winkels.

Per 1 januari 2024 bedroeg het inwonersaantal in Zwaagdijk-Oost 1.305 personen, waarmee we qua grootte op de 9de plek komen van de 16 kernen binnen de gemeente Medemblik. Het aantal woningen bedraagt 460 woningen in Zwaagdijk-Oost. De meeste inwoners (30%) zijn tussen de 45 en 65 jaar oud.

Zwaagdijk-Oost heeft een totale oppervlakte van 893 hectare, waarvan 877 hectare land en 16 hectare water.

Zwaagdijk-Oost grenst aan de noordkant met Hauwert en aan de zuidkant met Westwoud (gemeente Drechterland).

Aanleiding

De gemeente Medemblik heeft al haar kernen verzocht een kernvisie te maken.

Een kernvisie is gericht op het verbeteren van de leefbaarheid in het dorp. Onze kern is hiermee in 2018 gestart, wat heeft geresulteerd in Kernvisie Zwaagdijk-Oost V1 in 2019.

De verantwoording van de kernvisies voor onze kern ligt bij de Dorpsraad Zwaagdijk-Oost. Deze geactualiseerde kernversie betreft Kernvisie Zwaagdijk-Oost V2. Deze visie eer eerdere versies zijn mede tot stand gekomen op basis van de gehouden enquêtes, die door de Dorpsraad vanaf 2013 zijn afgenomen. De laatste enquête onder de bevolking van Zwaagdijk-Oost is gehouden begin 2024.

Deze enquête is ingevuld door 245 personen, wat ons een representatief beeld geeft van wat er speelt binnen onze kern.

De resultaten van deze laatste enquête zijn gepresenteerd in de openbare vergadering van de Dorpsraad-Zwaagdijk-Oost in november 2024. U kunt de resultaten van deze enquête terug vinden onder de 2024 notulen op www.dorpsraadzwaagdijk.nl

De resultaten van deze laatste enquête zijn verwerkt in deze huidige kernvisie. De rode draad in onze kern blijft woningbouw of eigenlijk het ontbreken daarvan. Net als alle omliggende kernen ontbreekt het aan betaalbare woningbouw, met name voor jongeren, jonge gezinnen en ouderen. Dit heeft invloed op de leefbaarheid binnen Zwaagdijk-Oost. Denk daarbij aan het voortbestaan van de lagere school en sportvoorzieningen. Ons motto blijft dan ook, bouwen, bouwen en bouwen. Vitale, leefbare kernen zijn daarbij ons doel en uitgangspunt.

Een andere belangrijke conclusie betreft de verkeersveiligheid. Denk hierbij aan de snelheid en hoeveelheid verkeer wat over de Zwaagdijk rijdt en dat geldt tevens voor agrarisch verkeer waarvan de snelheid en omvang toeneemt. Een doorn in het oog betreft de verkeersveiligheid rondom het Winkelhart Zwaagdijk waarover al ruim 6 jaar onderhandeld wordt, maar waar het ontbreekt aan daadkracht. Als onderdeel daarvan is de wens voor een fietspad langs de Noorderboekert.

Wij willen in contact blijven met de bevolking door een aantal avonden per jaar een avondvergadering te houden en 1x per jaar een openbare vergadering in het dorpshuis.

Wonen en woningbouw

Huidige situatie

Binnen de kern Zwaagdijk-Oost zijn de afgelopen 25 jaar planmatig slechts 50 woonhuizen bijgebouwd. Dat is een gemiddelde van 2 stuks per jaar. Dat is wat betreft de Dorpsraad Zwaagdijk-Oost veel te laag geweest en had een veelvoud moeten zijn. Daarbij aangetekend dat de 50 woningen pas de laatste 5 jaar zijn gerealiseerd, dus de 20 jaar daaraan voorafgaand is er niets gebouwd.

De 50 woningen die de afgelopen jaren zijn gebouwd door de diverse ontwikkelaars in plan Het Lint, daar ontbrak het geheel aan sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen. De 10x 2-onder-1-kap woningen die momenteel door de ontwikkelaar te koop worden aangeboden, zitten in een veel te hoog prijssegment. Dit is niet het segment wat wij als Dorpsraad en de Zwaagdijkse inwoners voor ogen hebben. Voor de meesten is dit aanbod onbetaalbaar. Wat ons betreft een gemiste kans.

Gewenste situatie?

Om te kunnen voldoen aan de woningbehoefte en het in stand houden van voorzieningen, zoals school- en sportvoorzieningen, is er dringende behoefte aan starterswoningen voor jongeren, woningen voor ouderen en startende gezinnen. En niet geheel onbelangrijk, betaalbare woningen.

Hoe te realiseren?

De Dorpsraad Zwaagdijk-Oost onderzoekt momenteel diverse opties voor toekomstige woningbouw. In Zwaagdijk-Oost mogen t/m 2029 nog 48 woningen gebouwd worden. 10 stuks staan thans te koop aan De Weide. De 7 beschikbare extreem grote kavels aan De Kreekrug, daarvan zien we graag een verdichting van de woningbouw om te komen tot meer beschikbare woningen. Dit verzoek ligt inmiddels bij de ontwikkelaar en gemeente Medemblik en hierop zou een groot gedeelte van het restant van 38 woningen gerealiseerd kunnen gaan worden. De Dorpsraad is druk doende om andere bouwlocaties te onderzoeken. De gemeente onderneemt helaas geen actie om bouwlocaties te vinden, dat moet vanuit de Dorpsraad komen.

Uit onze 2024 enquête blijkt dat 26% zich zou laten inschrijven voor (betaalbare) nieuwbouw, meer dan 80% van de Zwaagdijsers vindt nieuwbouw noodzakelijk en 85% vindt dat dit de leefbaarheid van ons dorp beïnvloedt. Ten aanzien van een toekomstige bestemming van de St. Jozefkerk, zie elders hoofdstuk Kerkgebouwen.

Onderwijs

Huidige situatie

Een van de basisbehoeften in onze maatschappij is goed en bereikbaar onderwijs. Als Dorpsraad zijn we verheugd te zien dat de basisschool St. Jozef een groeiend aantal leerlingen kent. De Jozefschool biedt volop kansen en vervult een belangrijke bijdrage in de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. Daar wordt een basis gelegd voor een brede ontwikkeling van het kind om uiteindelijk een plek te vinden in de samenleving.

Gewenste situatie

Ten aanzien van de voorgaande visie kunnen we kort zijn, dat is het behoud van de lagere St. Jozef school. Zolang er voldoende woningbouw plaatsvindt, zal continuering van basisonderwijs geen probleem zijn. De wens is continuering van basis-onderwijs, maar gezien de groei van het aantal leerlingen zit dat de komende jaren wel goed.

Hoe te realiseren?

Niet van toepassing, geen verdere wensen.

Accommodaties en voorzieningen

MFA Over de Leek

Huidige situatie

MFA Over de Leek staat **In het hart** van het dorp, laat het dan ook **Het hart** van het dorp zijn. Bijna alle verenigingen van het dorp maken gebruik van het Dorpshuis en gymzaal. Door de eindelijk op gang gekomen woningbouw groeit het aantal leerlingen op de basisschool weer, wat een positief effect heeft op het aantrekken van voldoende onderwijzend personeel.

Gewenste situatie

De Dorpsraad zou graag zien dat het Dorpshuis ruimere exploitatie mogelijkheden krijgt. In het verleden zijn afspraken gemaakt met de bestaande horeca, lees café De Ark, waardoor het Dorpshuis maar een beperkte horeca vergunning en openingstijden kreeg. Het Dorpshuis gebaat zijn bij een ruimere openstelling van de bar en aanwezigheid van een beheerder.

Wellicht zou er gekeken kunnen worden of er behoefte is om in het MFA een bibliotheek ruimte in te richten.

Gezien de vergrijzing op het dorp zou het de leefbaarheid zeer ten goede komen als er een huisarts enkele uren per week in het MFA zitting zou nemen. Uit onze 2024 enquête blijkt dat 60% vindt dat er onvoldoende medische en zorg voorzieningen aanwezig zijn in ons dorp.

Hoe te realiseren?

In overleg met gemeente en verantwoordelijke instanties om dit te kunnen realiseren

Sportvoorzieningen Toernooiveld

Huidige situatie

De sport accommodatie op het Toernooiveld is ruim voldoende. Gelukkig dat er eindelijk weer woningbouw plaats heeft gevonden en thans nog plaatsvindt op Zwaagdijk-Oost: voetbal, handbal en tennis hadden last van een teruglopend aantal leden. De overige voorzieningen op het dorp zijn van een voldoende niveau.

Gewenste situatie

We zijn tevreden met het huidige niveau, maar willen kijken naar de mogelijkheden van een **wandelroute langs de Kromme Leek**.

Hoe te realiseren?

Op initiatief van de Dorpsraad is een werkgroep gevormd die is gaan kijken naar de mogelijkheden voor de ontwikkeling van een wandelroute “Langs de kromme Leek”. Een compleet nieuwe wandelroute ontwikkelen kost tijd en vereist de medewerking van veel partijen. Met wat extra inspanning moet het mogelijk zijn om Zwaagdijk goed aan te laten sluiten op al bestaande wandelroutes in onze directe omgeving richting het Egboetswater, richting Wognum en Enkhuizen. Voor een deel kan dat betrekkelijk eenvoudig door bestaande fietspaden wat te verbreden en deels op te nemen in het wandelnetwerk.

Verenigingsleven

Huidige situatie

Het verenigingsleven is een heel belangrijke pijler voor het karakter van ons dorp en het versterkt de sociale verbinding. Uit onze enquête kwam naar voren dat inwoners het van groot belang achten dat het verenigingsleven gewaarborgd blijft en waar nodig versterkt. Onze rol daarin is voornamelijk die van facilitator en informatieverstrekker.

Wij zijn een kleine kern met een beperkt aanbod op het gebied van sport en recreatie. Wij rekenen op ondersteuning van de gemeente – en spreken die daar ook op aan – om op

dit gebied het bestaande aanbod in stand te houden en te ondersteunen en ook op te blijven staan voor nieuwe initiatieven voor dorpsactiviteiten die de sociale samenhang ondersteunen.

Voor de opgroeiende jeugd worden de nodige activiteiten georganiseerd door de lokale verenigingen. Daarnaast is de aanwezigheid van voldoende (veilige) speel-/sport- en sociaal-culturele voorzieningen, zoals voetbalcourts en de jeugdsoos erg belangrijk. Wanneer deze voorzieningen onder druk komen te staan of dreigen weg te vallen.

Gewenste situatie

Verder is het goed een aanpassing te maken in het subsidiebeleid.

Het is goed een hoger vast basisbedrag aan subsidie te verstrekken, ongeacht het aantal jeugdleden. Daarbovenop een vast bedrag per jeugdlid. Hiermee voorkom je een grote achteruitgang bij een teruglopend ledenaantal bij de jeugd.

Wanneer wij negatieve effecten zien die de continuïteit van een vereniging in gevaar brengt, maken we dat met de vereniging bespreekbaar en gaan op zoek naar vormen waarbij het aanbod zo divers als kan aanwezig blijft in onze kern.

Hoe te realiseren?

De gemeente kenbaar blijven maken dat met name de kleinere verenigingen de dupe zijn geworden van het hernieuwde subsidiebeleid en blijven aandringen op een eerlijkere verdeling van de subsidiegelden. Voor sommige sportverenigingen binnen ons dorp is als gevolg van dit subsidiebeleid de bijdrage meer dan gehalveerd. Dat kan en mag nooit de bedoeling zijn geweest van het aangepaste subsidiebeleid.

Glasvezel verbinding

Huidige situatie

Een glasvezelverbinding is de voorziening van de toekomst. Het is supersnel, veilig en biedt praktisch ongelimiteerde mogelijkheden. Zo wordt het althans voorgeschoteld. Reeds in 2021 is Delta zeer actief een advertentiecampaagne begonnen in Westfriesland voor de aanleg van glasvezel, waaronder ook in Zwaagdijk-Oost.

Gewenste situatie

Het aangeboden vooruitzicht door Delta was een werkende glasvezelaansluiting in huis in 2022/2023.

Inmiddels is het 2025 en de aanleg van deze voorziening is een drama. 5 jaar na de advertentiecampaagne is er tot op heden geen werkende huisaansluiting in Zwaagdijk-Oost.

Hoe te realiseren?

De Dorpsraad trekt geregeld aan de bel bij Delta, maar tot nu toe met weinig of geen resultaat. We zullen in samenspraak met de gemeente Medemblik een plan de campagne moeten opstellen hoe dit zo spoedig mogelijk opgelost kan worden.

Openbare ruimte/recreatie

Huidige situatie

Onder openbare ruimte valt alles wat geen private ruimte is. Hieronder vallen onderwerpen als riolen, groen en wegen.

Zwaagdijk is van oudsher een doorgaande route. Voorzien met een rechte en ruime weg met royaal de ruimte voor het doorgaande autoverkeer, met een vrij liggend fietspad en deels ook met een vrij leggend wandelpad.

Gewenste situatie

De aankleding van dit gebied kan beter. Zonder de doorgaande functie, die Zwaagdijk die nog steeds voor veel soorten verkeer moet blijven vervullen, echt te hinderen. Zwaagdijk kan attractiever worden ingericht zodat ook de verblijfsfunctie beter tot zijn recht komt. Met elkaar willen we blijven kijken naar verbeter mogelijkheden voor dit aspect.

Hoe te realiseren?

Er is een vrij groot traject waar Zwaagdijk kan worden voorzien van een drie dubbele bomenrij. Naar onze overtuiging kan zo'n inrichting ertoe bijdragen dat de weg veiliger wordt gebruikt; met name in het 60 km traject; er wordt daar nu structureel te hard gereden. Een extra bomenrij werkt visueel wat weg versmallend, verkeer vertragend en verfraaid daarbij het lint.

Het gebied rond de kerk, wat wij als centrum van het dorp zien, kan attractiever worden ingericht. Op z'n manier; dat duidelijk is dat dit het centrum van het dorp betreft. We pleiten ervoor dat hier, in samenspraak met de bewoners, een nieuwe inrichting voor wordt ontwikkeld die recht doet aan de centrumfunctie, attractief is en geschikt om op die locatie gezamenlijke (dorps) activiteiten te ontwikkelen.

Op een aantal plekken in het lint is er een rustplaats gecreëerd; een bankje. Onder andere bij het Weeltje, bij "Schapers" bosjes, bij de kerk en bij het wandelpadje bij het WFO-terrein. Op deze plekken zijn ook openbare vuilnis

bakken. Dit zijn ook plekken die zich lenen voor het geven van wat nadere informatie over de locatie en omgeving. Met wat extra informatie panelen.

Hierbij een paar ideeën voor zoiets:

Bij het Weeltje over het ontstaan van dit water en het daarbij gelegen droppingsveld. Bij Schapers bosje over het daarachter gelegen landgoed De Duinen.

Bij de kerk over Zwaagdijk, de functie van de vroegere dijk, de afgraving ervan en de kerk(en) die hier hebben gestaan en staat. Bij het WFO-terrein over het ontstaan van dit terrein; de hier gevonden archeologische resten hier en die bij, de hier vlakbij gelegen eendenkooi met kooirecht en de geschiedenis van de Markerwaardweg.

In de bebouwde kom wordt het fietspad van de autobaan gescheiden door (grotendeels) een heg. Met het her en der wat verleggen en verbreden van het fietspad in dit gebied kan de ruimte tussen autobaan en fietspad ook met andersoortig groen – zoals bij het wandelpad – worden ingevuld met – waar dat mogelijk is – ook met bomen tussen rijbaan en fietspad.

Naast het verbeteren van de inrichting is een goed beheer van de openbare ruimten (wegen, riolering, bomen, groen, openbare verlichting, speelvoorzieningen, bermen) van groot belang voor de leefbaarheid. Het onderhoud van een deel van het openbaar groen (de heg tussen rijbaan en fietspad) is sinds een aantal jaren een bron van ergernis en levert ook gewoon gevaarlijke situaties op... dat moet beter. Wij, de dorpsraad, en wij niet alleen, klagen hier al jaren over. Het is triest dat er geen aandacht voor lijkt te zijn.

Het onderhoud van het openbare groen, speeltuintjes en bestrating gebeurt door de gemeente. De Dorpsraad verzoekt de gemeente (blijft de gemeente verzoeken!) de frequentie

van groenonderhoud (met name de onkruid-verwijdering) te verhogen.

Uit onze 2024 enquête blijkt dat 42% de bestrating onvoldoende vindt (was 19%), 33% vindt de aanwezigheid van groenvoorzieningen onvoldoende (was 29%) en 60% vindt onderhoud aan de groenvoorzieningen onvoldoende. We blijven hier aandacht voor vragen.

Zwaagdijk-Oost verdient het ook dat de bebouwde kom wat extra aandacht krijgt. Het bebouwde deel van het dorp bestaat voor een

boven gemiddeld deel uit bebouwing voor bewoning en bedrijvigheid; en levert daarmee ook een meer dan gemiddelde bijdrage aan de gemeentelijke inkomsten via o.a. de OZB; maar ook via de extra werkgelegenheid die hier wordt aangeboden. Een extra attractieve inrichting van het bebouwde kom gedeelte zou die functies alleen maar versterken voor de toekomst. Uit onze 2024 enquête blijkt dat ruim 32% de inrichting van pleintjes en/of open plekken onvoldoende vindt. Een punt van aandacht wat ons betreft.

Kerkgebouwen

Huidige situatie

Ook in Zwaagdijk-Oost hebben wij te maken met een terugloop van het aantal kerkbezoekers. Er zijn momenteel gesprekken gaande over hoe dit in de toekomst nog kan worden ingevuld. Het kerkgebouw in zijn huidige omvang zal op termijn niet meer financieel te beheren zijn. De inwoners van Zwaagdijk-Oost willen de kerk als beeld bepalend, karakteristiek gebouw behouden.

Gewenste situatie

Als dorpsraad willen wij graag met alle betrokken komen tot een gemengde functie / invulling van het gebouw voor zowel maatschappelijke functies en met name wonen en het kunnen houden van gebedsdiensten. Binnen het bestemmingsplan heeft de kerk en de daarbij behorende grond de aanduiding: Maatschappelijke doeleinden

Hoe te realiseren?

Om tot een andere invulling te komen zal het bestemmingsplan hiervoor gewijzigd moeten worden. Wanneer er een initiatiefnemer komt wil de Dorpsraad worden betrokken bij de uiteindelijke beoordeling van de bestemming. Vanuit de gehouden 2024 enquête heeft 23,85 % aangegeven wel geïnteresseerd te zijn, om bij omvorming naar een woongebouw, naar een appartement van ca. 60m². De aangrenzende begraafplaats heeft zijn eigen bestemming en kan hierbij buiten beschouwing worden gelaten.

Verenigingen

Huidige situatie

Het verenigingsleven is een heel belangrijke pijler voor het karakter van ons dorp en het versterkt de sociale verbinding. Uit onze enquête kwam naar voren dat inwoners het van groot belang achten dat het verenigingsleven gewaarborgd blijft en waar nodig versterkt. Onze rol daarin is voornamelijk die van facilitator en informatieverstrekker.

Wij zijn een kleine kern met een beperkt aanbod op het gebied van sport en recreatie. Wij rekenen op ondersteuning van de gemeente – en spreken die daar ook op aan – om op dit gebied het bestaande aanbod in stand te houden en te ondersteunen en ook open te blijven staan voor nieuwe initiatieven voor dorpsactiviteiten die de sociale samenhang ondersteunen.

Gewenste situatie

Voor de opgroeiende jeugd worden de nodige activiteiten georganiseerd door de lokale verenigingen. Daarnaast is de aanwezigheid van voldoende (veilige) speel-/sport- en sociaal-culturele voorzieningen, zoals voetbalcourts en de jeugdsoos erg belangrijk. Wanneer deze voorzieningen onder druk komen te staan of dreigen weg te vallen.

Met name rondom het voetbalveld zouden de speelvoorzieningen uitgebreid mogen worden en rondom voorzien worden van een afsluitbaar omheining, zodat (kleine) kinderen daar veilig kunnen spelen.

Hoe te realiseren

Verder is het goed een aanpassing te maken in het subsidiebeleid. Zie ook hoofdstuk 'Verenigingsleven'. Het is goed een hoger vast basisbedrag aan subsidie te verstrekken, ongeacht het aantal jeugdliden. Daarbovenop een vast bedrag per jeugdlid. Hiermee voorkom je een grote achteruitgang bij een teruglopend ledenaantal bij de jeugd.

Wanneer wij negatieve effecten zien; die de continuïteit van een vereniging in gevaar brengt, maken we dat met de vereniging bespreekbaar en gaan op zoek naar vormen waarbij het aanbod zo divers als kan aanwezig blijft in onze kern.

Verkeer en openbaar vervoer

Huidige situatie

Het verkeersveiligheidscijfer van bewoners is een 5,3. Dat moet beter. Op zijn minst naar een voldoende...

Gewenste situatie

De komende periode willen wij met behulp van de gemeente proberen een aantal zaken te verbeteren en te optimaliseren. Dit blijkt ook als aandachtspunten uit de gehouden 2024 enquête.

Met name:

- De verkeerssituatie Winkelhart Zwaagdijk-Oost.
- De snelheid op de Zwaagdijk, zowel auto's alsmede agrarisch verkeer
- De hoeveelheid verkeer op de Zwaagdijk, zowel auto's alsmede agrarisch verkeer
- De oversteekplaatsen bij de nieuwbouw
- De uitritten van de nieuwbouw
- De dorpskern van Zwaagdijk-Oost (Kerk en directe omgeving).

De verkeersdrukte en daarbij de verkeersveiligheid voor alle gebruikers blijft de aandacht vragen in Zwaagdijk-Oost. Het feit dat in de gemeente Medemblik procentueel de meeste verkeersovertredingen op Zwaagdijk plaatsvinden bevestigt dit. Wanneer extra controles noodzakelijk zijn, ondersteunen wij dit.

Hoe te realiseren?

De komende periode zullen we de gemeente blijven wijzen op de mogelijkheden die er nog zijn om in ieder geval visueel de rijbaan ogenschijnlijk te versmallen met daar waar dat kan tussen fietspad en rijbaan een aanvullende bomenrij te planten – met name in het zestig kilometer gebied. En het fietspad te verbreden zodat die gaat voldoen aan de nieuwe normen op dit gebied.

De uitritten van de nieuwbouw op de Zwaagdijk

Het gebied nabij de nieuwbouw en school moet nieuw worden ingericht vanwege de recente nieuwbouw. Wellicht ook vanwege een nieuwe functie van de kerk en kerk omgeving.

Wij willen met elkaar gaan bekijken welke mogelijkheden we hier hebben om dit echt als een dorpscentrum met de daarbij behorende functies ingericht te krijgen.

Wij denken dat de openbare verblijfsfuncties in deze omgeving met de nieuwe ruimtelijke invulling kunnen worden verbeterd en dat met de (her)inrichting de dorpskern functie beter wordt ondersteund. Alles in kort overleg en met inspraak van de bewoners.

Ten aanzien van openbaar vervoer, we moeten ervoor waken dat buslijn 132 niet wordt versoberd, net als inmiddels al is gebeurd met busverbindingen in omliggende kernen. Deze buslijn wordt met name gebruikt door de schoolgaande jeugd en voor aansluiting op het spoornet in Hoorn. Dat op sommige uren de buslijn bij WFO de Westfriaweg opdraait, dat vinden we merkwaardig. Langs de Westfriaweg wonen immers geen mensen. We zien liever dat deze buslijn te allen tijde de Zwaagdijk volgt.

Al vele jaren wordt er vanuit het dorp Zwaagdijk-Oost gevraagd om een veilige(r) toe- en uitgang van het winkelhart Zwaagdijk. De inwoners van Zwaagdijk-Oost en de vele bezoekers uit een wijde omgeving hebben recht op een veilige verkeerssituatie. Een veilige leef- en woonomgeving is één van de primaire taken van een gemeente. Tot nu toe slaagt de gemeente Medemblik er maar niet in die taak naar behoren uit te voeren. Ja, er wordt over veiligheid gepraat, er wordt onderzoek gedaan en er wordt veel geld verspild, maar verder moet ons dorp het doen met niets.

Het zal u duidelijk zijn dat Zwaagdijk-Oost op zijn zachts gezegd behoorlijk teleurgesteld is over de daadkracht van de gemeente Medemblik. Reeds in 2018 hebben wij ons ongenoegen kenbaar gemaakt, men zou het in 2019 oplossen, maar er is niets gebeurd. In 2023 leek er enige voortgang te komen en voor de zomer van 2024 zou er begonnen worden met een gefaseerde uitvoering van een plan. Helaas is dat er tot nu toe niet van gekomen. Het zal u niet verbazen dat de hoopvolle verwachtingen in ons dorp behoorlijk zijn getemperd. We wachten inmiddels ruim 6 jaar op een concrete oplossing. Wij willen een veilige toegang tot het winkelhart, zowel aan de Zwaagdijk alsmede een extra ontsluiting aan de Noorderboekert en een noodzakelijke aanleg van een separaat fietspad langs de Noorderboekert.

Energietransitie

Huidige situatie

De energietransitie is ook voor ons als een kleine gemeenschap een enorme uitdaging. De rijksoverheid wil de CO2 uitstoot verminderen en streeft erna om in 2050 geen gas meer te gebruiken voor koken en verwarmen. Dat kan alleen gerealiseerd worden met duurzame installaties, wat ook weer de nodige investeringen vraagt. Vragen die bij ons leven zijn:

- Welke alternatieve verwarming zou het beste zijn voor Zwaagdijk-Oost?
- In welk tempo moet de energietransitie tot 20250 worden uitgevoerd?
- Wie financiert deze veranderingen?

Gewenste situatie

Inbreng en mogelijke alternatieven vanuit de inwoners van ons dorp zijn heel belangrijk. Samen met de gemeente en de woningbouwcoöperatie zouden we kunnen inventariseren wat mogelijk is. Te denken valt aan oplossingen zoals isoleren van bestaande woningen, gebruik maken van zonnepanelen op daken, realisatie van een warmtenet in overleg met de kassenbedrijven of bedrijven of het WFO terrein. Daarbij wordt met name gelet worden aan het minimaliseren van de daarbij optreden geluidsoverlast.

Ook de mogelijkheid van collectief inkopen van warmtepompen zou een optie kunnen zijn.

Hoe te realiseren?

Na de realisatie van het zonnepark De Kromme Leek (achter Zwaagdijk 141 fam. Fischer) willen we geen verdere zonneparken op het maaiveld toestaan, om daarmee geen verder goede agrarische grond te onttrekken. De Dorpsraad zal zich dan ook verzetten tegen verdere uitbreiding van zonneparken in Zwaagdijk-Oost. We zijn van mening dat onze kern in ruim mate is toebedeeld met o.a. hoogspanningsmasten, elektriciteitsstation Westwoud (naast winkelhart), 5 windmolens en een zonnepark.

Voor de energietransitie zou een meerjarenplan moeten worden opgesteld om tot de doelstelling van de rijksoverheid in 2050 te kunnen komen. Zonder de gemeente is dit niet mogelijk en vraagt dus alle aandacht en hun medewerking. Te aanzien van de nieuwe 380KV hoogspanningsmasten voor een nieuw te bouwen station bij Agriport, we zullen de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten houden. Het mag toch niet zo zijn dat Zwaagdijk-Oost wederom wordt toebedeeld met 85m hoge kolossen dwars door ons landschap?

Sociaal domein - kansrijk opgroeien

Huidige situatie:

Binnen elke kern in de gemeente is er sprake van armoede waardoor kinderen worden beperkt in het kansrijk opgroeien. Dit zal in Zwaagdijk-Oost niet anders zijn. Naast de hulp en mogelijkheden die vanuit het rijk en de gemeente worden geboden dit te beperken. Zijn er in Zwaagdijk-Oost meerdere initiatieven waardoor elk kind uit onze kern de mogelijkheid heeft om zich verbonden voelt met het dorp.

Voor alle leeftijdsgroepen wordt er wat georganiseerd. Zo worden er door de Donderstienen, het Oranje comité, stichting Nexus en Provider diverse activiteiten georganiseerd/ondersteund. Hierin kan de jeugd in verschillende leeftijdsgroepen deelnemen. Het kermiscomité heeft zich hierbij ook aangesloten, door de kermisgames open te stellen voor de jeugd van 12 t/m 18 jaar.

Naast de vanuit de verenigingen/stichtingen georganiseerde activiteiten is er in ons dorp een grote werkgelegenheid waardoor jeugd gestimuleerd regelmatig te werken gedurende vakanties en de weekenden. Hierdoor heeft onze jeugd de mogelijkheid op te groeien met eigen financiële middelen.

Gewenste situatie:

De gewenste situatie is dat er zo veel mogelijk kinderen binnen onze kern kansrijk kunnen opgroeien. In de huidige situatie wordt hier door de verenigingen en stichtingen veel werk voor verzet.

Hoe te realiseren?

Om dit blijvend te ondersteunen moet en wij vanuit het dorp via onder andere de gemeenschapsveiling deze initiatieven blijven steunen. Daarnaast moedigen wij initiatieven vanuit de gemeente aan.

Sociaal domein - mentale gezondheid

Huidige situatie:

Zwaagdijk-Oost is een dorp wat veel te bieden heeft ter stimulans van de mentale gezondheid. Voor jong en oud zijn er veel faciliteiten op het dorp te vinden. Er zijn diverse sportverenigingen (voetbal, handbal, tennis etc.), een kerk, een dorps huis met gymzaal en worden er diverse culturele activiteiten georganiseerd (toneel, zang, muzikale wandeling etc.). Daarnaast zijn diverse speeltuinen en een groen landgoed in ons dorp te vinden. Ook biedt het vrij liggend fietspad en voetpad vanaf de kern naar de winkel faciliteiten de mogelijkheid de mentale gezondheid te stimuleren.

Gewenste situatie:

In de gewenste situatie wordt een ieder gestimuleerd hun mentale gezondheid zo optimaal mogelijk te houden. Dit betekent zo veel mogelijk behoud van bovengenoemde faciliteiten.

Hoe te realiseren?

Verbeterpunten hierin zijn o.a. het groen onderhoud aan de openbare ruimte wat binnen het dorp tot frustratie leidt.

Sociaal domein - vitaal oud

Huidige situatie:

25% van de mensen die gereageerd hebben op de enquête hebben aangegeven 65 jaar of ouder te zijn. De verwachting is dat dit de komende jaren verder zal stijgen doordat de levensverwachting toeneemt.

Zwaagdijk-Oost beschikt over een aantal senioren woningen en veel woningen waar de ruimte is om deze toekomst bestendig in te richten. Hierdoor kunne 65+ers langer zelfstandig thuis blijven wonen. Bijna alle huizen op Zwaagdijk-Oost hebben een tuintje waar veel gebruik van wordt gemaakt. Daarnaast beschikt het dorp over een aantal verenigingen die zich inzet voor ouderen. Deze verenigingen organiseren uitjes en activiteiten hierdoor hoeft niemand zich te vervelen (oa. Klaverjassen, sjoelen, kroesbal, gym, filmmiddagen, lunches etc.). Sinds dit jaar is er op het dorp **In de familie tuin**, een dagverblijf voor ouderen waar onder andere zinvolle Groene dagbesteding is voor mensen met een zorg behoefte.

Naast de woningen en de inzet van verenigingen is Zwaagdijk-Oost een redelijk groen dorp. Waar men kan genieten van natuur, rust en ruimte. Dit is echter voor niet iedereen bereikbaar (denk aan mensen met rollators) doordat de voetpaden niet breed genoeg zijn en daarnaast op een aantal stukken slecht onderhouden zijn. De fietspaden zijn wel goed toegankelijk, mits het groen onderhoud tijdig en goed plaatsvindt. Op dit moment is het lastig voor een driewiel fiets normale fietsen te passeren. Met als gevolg dat dit mensen kan weerhouden te gaan fietsen en zo aan hun vitaliteit te werken.

Gewenste situatie

Wij zijn voorstander van verbreding van de fietspaden tot aan de huidige norm van 4 meter. Mede als gevolg van vergrijzing nam het aantal gebruikers van veel fietspaden de afgelopen decennia flink toe. De groei van het fietsgebruik is in veel opzichten een positieve ontwikkeling. De extra drukte in combinatie met een stijging van de gemiddelde leeftijd heeft echter ook geleid tot een forse toename van het aantal ernstige fietsslachtoffers. De breedte bepaalt in sterke mate de verkeersveiligheid en het fietsgenot. Op bredere fietspaden hebben fietsers meer ruimte om andere verkeersdeelnemers te ontwijken en is de kans dat ze in de berm komen kleiner.

De groei van het fietsgebruik en de grotere diversiteit aan nieuwe (elektrische) voertuigen stelt hogere eisen aan fietspaden. Wij vinden het dan ook bijzonder spijtig dat de gemeente Medemblik ons verzoek om het fietspad tussen de Tuinstraat en de Rijksweg te verbreden niet honoreert. Dit fietspad wordt immers in het voorjaar van 2025 opnieuw geasfalteerd. Een gemiste kans.

Middenstand

Ons dorp mag zich gelukkig prijzen met de aanwezigheid van het winkelcentrum **'winkelhart Zwaagdijk'**. Er gaan geluiden dat de eigenaar het centrum nog wil uitbreiden. De Dorpsraad kan dit alleen maar toejuichen. Echter alleen op voorwaarde indien er een betere ontsluiting van het centrum komt. Lees hier meer over in het hoofdstuk „Verkeer en vervoer”.

Uit de onlangs gehouden enquête is gebleken dat de inwoners van Zwaagdijk-Oost, door de aanwezigheid van het winkelcentrum meer dan tevreden zijn over het winkelaanbod.

Ook heeft dit centrum een aanzuigende werking op de omliggende dorpen en zelfs Hoorn. Vandaar dat de Dorpsraad er bij de Gemeente en de eigenaar zo aandringt op een betere, lees veiliger, ontsluiting.

Conclusie

Uit onze 2024 enquête springen de volgende punten eruit:

- Meer dan 80% van de Zwaagdijkers vindt (betaalbare) nieuwbouw noodzakelijk en 85% vindt dat dit de leefbaarheid van ons dorp beïnvloedt.
- 26% van de respondenten zou zich inschrijven voor nieuwbouw.
- 42% vindt de bestrating onvoldoende (was 19%)
- 33% vindt de aanwezigheid van groenvoorzieningen onvoldoende (was 29%)
- 60% vindt onderhoud groenvoorzieningen onvoldoende
- De inrichting van pleintjes en/of open plekken blijft ruim 32% onvoldoende vinden
- 60% vindt onvoldoende medische en zorg voorzieningen aanwezig.
- Ten aanzien van vooruitgang/achteruitgang van de buurt is 77% tevreden
- 61% is tegen huisvesting buitenlandse werknemers binnen bebouwde kom. Inmiddels is bekend dat dit aan de Veenakkers plaats vindt (buiten bebouwde kom).
- 18% ervaart dreiging van samenscholing van groepen jongeren (was 6%). We zullen hierover contact opnemen met wijkagent.
- Ten aanzien van overlast wijkt de score niet significant af van de 2015 score.
- Ten aanzien van bomen tussen fietspad en de weg, 49% van de respondenten zou deze graag terugzien.

Ten aanzien van verkeersveiligheid springen de volgende punten eruit:

- snelheid op Zwaagdijk
- de hoeveelheid verkeer
- de snelheid en hoeveelheid van agrarische verkeer
- de oversteekplaatsen bij de nieuwbouw
- verbreden/opknappen Noorderboekert met fietspad
- toegang tot het winkelcentrum
- ligusterhaag tussen de weg en fietspad behouden

Als deze punten en de genoemde items in deze kernvisie Zwaagdijk-Oost zullen de komende 4 jaar tot onze prioriteiten behoren.

